

۱- (این معادله می‌تواند به بردار $\vec{\nabla} f$ بر سطح توپ سده باشد $f(x,y,z)=0$ غمبار است)

$$f_1 = ax + by + cz - d \Rightarrow \boxed{\nabla f_1 = a\hat{e}_x + b\hat{e}_y + c\hat{e}_z} \quad (1)$$

$$f_2 = r - a \Rightarrow \boxed{\nabla f_2 = \hat{e}_r} \quad (2)$$

$$f_3 = x^2 + y^2 + z^2 - a^2 \Rightarrow \boxed{\nabla f_3 = 2x\hat{e}_x + 2y\hat{e}_y + 2z\hat{e}_z} \quad (3)$$

$$f_4 = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2} - a \Rightarrow \boxed{\nabla f_4 = \frac{2x\hat{e}_x + 2y\hat{e}_y + 2z\hat{e}_z}{2\sqrt{x^2 + y^2 + z^2}} = \frac{1}{2a} \nabla f_3} \quad (4)$$

برای نگارند $\nabla f_4 - \nabla f_3$ با هم موازی اند و ∇f_4 هم برابرند $\hat{e}_r = \frac{x}{a}\hat{e}_x + \frac{y}{a}\hat{e}_y + \frac{z}{a}\hat{e}_z$

۲- مؤلفه i -م عبارت مورد نظر را باشد $[\vec{\nabla} \times (f\vec{F})]_i = \epsilon_{ijk} \partial_j (fF)_k$

$$= \epsilon_{ijk} \partial_j (fF_k) = \epsilon_{ijk} (\partial_j f) F_k + f (\partial_j F_k) = \epsilon_{ijk} (\nabla f)_j F_k + f \epsilon_{ijk} \partial_j F_k$$

قاعده لایبنیتز

$$= [\vec{\nabla} f \times \vec{F}]_i + f [\vec{\nabla} \times \vec{F}]_i$$

$$\boxed{\vec{\nabla} \times (f\vec{F}) = (\vec{\nabla} f) \times \vec{F} + f \vec{\nabla} \times \vec{F}} \quad \text{چون } i \text{ دلخواه است}$$

۳- الف) می‌توان θ و ϕ را تابعی از l (پارامتر طول روی خم) گرفت. در این صورت می‌توان به جای $\int \sqrt{d\theta^2 + \sin^2 \theta d\phi^2}$ عبارت $\int a \sqrt{\left(\frac{d\theta}{dl}\right)^2 + \sin^2 \theta \left(\frac{d\phi}{dl}\right)^2} dl$ را مینویسد. معادله اویلر-لاگرانژی شود:

$$\left[\frac{d}{dl} \left[2a \frac{d\theta}{dl} \right] = 2a \sin \theta \cos \theta \left(\frac{d\phi}{dl} \right)^2, \quad \frac{d}{dl} \left[2a \sin^2 \theta \frac{d\phi}{dl} \right] = 0 \right] \quad (\text{دو شرط اول})$$

از این دستگاه معادلات می‌توان $\theta(l)$ و $\phi(l)$ را به دست آورد.

می‌توان θ را تابعی از ϕ گرفت. در این صورت باید $a \int \sqrt{\left(\frac{d\theta}{d\phi}\right)^2 + \sin^2 \theta} d\phi$ را مینویسد. معادله اویلر-لاگرانژی شود:

$$\frac{d\theta}{d\phi} \times a \frac{\frac{d\theta}{d\phi}}{\sqrt{\left(\frac{d\theta}{d\phi}\right)^2 + \sin^2 \theta}} - a \sqrt{\left(\frac{d\theta}{d\phi}\right)^2 + \sin^2 \theta} = C \Rightarrow \boxed{\frac{-a \sin^2 \theta}{\sqrt{\left(\frac{d\theta}{d\phi}\right)^2 + \sin^2 \theta}} = C} \quad (\text{دو شرط دوم})$$

برای استراده ϕ انتخابی ندارد. از این معادله می‌توان $\theta(\phi)$ را به دست آورد.

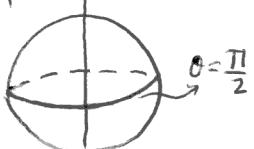
می‌توان ϕ را تابعی از θ گرفت. در این صورت باید $a \int \sqrt{1 + \sin^2 \theta \left(\frac{d\phi}{d\theta}\right)^2} d\theta$ را مینویسد. معادله اویلر-لاگرانژی شود:

$$\frac{d}{d\theta} \left[\frac{a \sin^2 \theta \frac{d\phi}{d\theta}}{\sqrt{1 + \sin^2 \theta \left(\frac{d\phi}{d\theta}\right)^2}} \right] = 0 \Rightarrow \boxed{\frac{a \sin^2 \theta \frac{d\phi}{d\theta}}{\sqrt{1 + \sin^2 \theta \left(\frac{d\phi}{d\theta}\right)^2}} = C'} \quad (\text{دو شرط سوم})$$

از این معادله می‌توان $\phi(\theta)$ را به دست آورد. واضح است که این معادله هم از معادله قبلی است با $C' = -C$.

ب) در روش اول جاگذاری $\theta = \frac{\pi}{2}$ و ثابت ϕ به وضوح معادلات را برقرار می‌کند. (در روش دوم هم)

جاگذاری $\theta = \frac{\pi}{2}$ و $C = -a$ معادلات را برقرار می‌کند. باید در نظر می‌گیریم که

برای $\theta = \frac{\pi}{2}$ دایره عظیمه ای روی خط استوای کره است.

۴- الف) مایه به برشکل طول گمان از $dl^2 = dr^2 + (r d\theta)^2$ برت مآید.
 همچنین مساحت ناحیه حاکم موجود برابر است با مساحت مثلثی به ابعاد r و $r d\theta$ و مآید $r d\theta$ پس،

$$\left[C = \int \sqrt{dr^2 + r^2 d\theta^2} = \int \sqrt{\left(\frac{dr}{d\theta}\right)^2 + r^2} d\theta \right], \quad \left[A = \int \frac{1}{2} r^2 d\theta \right]$$

ب) مایه به حالت لولر - لاگرانژی برای $A + \lambda C$ منبیس مئی برای $f(r, r') = \frac{1}{2} r'^2 + \lambda \sqrt{r'^2 + r^2}$ که مآید،

$$r' \times \frac{\lambda r'}{\sqrt{r'^2 + r^2}} - \left[\frac{1}{2} r'^2 + \lambda \sqrt{r'^2 + r^2} \right] = D = \text{ثابت}$$

$$\Rightarrow \left[\frac{-\lambda r^2}{\sqrt{r'^2 + r^2}} - \frac{1}{2} r'^2 = D \right]$$

ج) دایره به مرکز مبدأ دارای معادله $r = a = \text{ثابت}$ پس معادله فوق به قرار است $-\lambda a - \frac{a^2}{2} = D$ مآید باشد (مستقل از θ) که به وضعی حتم.

پس جواب برای دایره D, λ می دگر وجود دارند معادل دایره ای با شعاع ای مختلف با مرکز ای دامع در فضای غیر از مبدأ می باشند.

د- معادله لولر - لاگرانژی عبارت است از:

$$\sum_{i=1}^3 \frac{\partial}{\partial x_i} \left[\frac{\partial \phi}{\partial x_i} \right] = -\rho \Rightarrow \boxed{\nabla^2 \phi = -\rho}$$

پس ϕ مایه در معادله فوق صدق کند.